

# A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.  
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETESEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron szívesen fogadja.

Hivatalos hirdetések 6 hasabos petit sorja 30 fillér.

## LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

### A fumei rendőrség államosítása.

Budapest, szept. 25. A „Keleti Értésítő” című könyv szerzője írja: A fumei zavargások ismét aktuálisá tették az ottani rendőrség államosításának ügyét. E kérdés már a múltban is többször foglalkoztatta a kormányokat. Nákó Sándor gróf fumei kormányzó a miniszterelnök felhívására részletes jelentést terjesztett fel a fumei zavargásokról és e jelentésben behatóan foglalkozik a fumei rendőrség szervezetével is. Mint Fiumében tudni vélik, a kormányzó a rendőrség államosításának híve.

### Ujabb angol vendégek Budapestben.

Budapest, szept. 25. Alig távoztak el a londoni Eighty-klub tagjai, újabb angol vendégek érkeznek Budapestre. E hó 30-án érkeznek meg az angolországi kereskedelmi kamarák kiküldöttei, akik Rutkay Vilmosnak, a magyar kormány londoni kiküldöttének kezdeményezésére kirándulást tesznek Magyarországra. Az angolok meg akarnak ismerkedni a fővárossal és ezzel kapcsolatosan személyes tapasztalatokat akarnak szerezni arról, hogy lehetséges lenne-e kapcsolatot teremteni Magyarországgal kereskedelmi, ipari és pénzügyi tekintetben.

## „A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

### Az ibolyák.

— Francziából. —

Igazán derék ember volt Bonassion, Saint-Isidore új papja. Hiszen tetszik ismerni Saint-Isidoret, a csinos kis provánszi várost, két órányira a Rhonétól.

Kissé naiv a kedves abbé, oly jó, oly kedves, oly irgalmas! Mindenki szereti, pedig csak néhány hónapja, hogy a vidékre került. Ismer minden családot, gyógyszerrel visz a betegeknek, rézpénzt osztogat ki a kis diákoknak és szemet hunyt ha mise után a ministrans gyermekek megisszák az oltári bort!

De megnézni való az is, hogy mint emelgetik az emberek kalapjukat, amikor végigmegy az utcán és hogy járnak az istentiszteletra az ő intő szónoklataira. A püspöke bejárhatja az egész egyházmegyét, bizony nem talál nyáját, mely elégedettebb volna papjával. sem lelkész, ki elégedettebb báránykaival.

De azért egyszer mégis bánat szállta meg a boldog Bonassion tisztelendő urat.

Tavaly történt, Mindenszentek estéjén, Bonassion a vecsernyéről jött és amint a nap leáldozott a kék halmok mögött, a tisztelendő ur ebandukolt a temetőig. Hiszen oly jól esik

### Kossuth Lajos Tivadar elutazott.

Budapest, szept. 25. Kossuth Lajos Tivadar ma délelőtt búcsulátogatást tett a kereskedelemügyi minisztériumban testvérbátyjánál, Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél és délután elutazott Milánóba.

### Visszautasított petíció.

Budapest, szept. 25. A kuria ma a Kecskeméti Ferencz kolozsvári országgyűlési képviselő mandátuma ellen beadott petíciót visszautasította.

### Uj osztrák-magyar nagykövet.

Bécs, szept. 25. A „Fremdenblatt” megerősíti azt a hírt, hogy Calice gróf konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet utódjául Pallavicini örgrófot szemelték ki, aki jelenleg bukaresti követ.

### A budapesti kereskedelmi kamara ülése.

Budapest szept. 25. A budapesti kereskedelmi kamara mai ülésén elfogadta azt az indítványt, hogy a kormányhoz feliratot intézzenek a fogyasztási szövetkezetek segélyezésének beszüntetése tárgyában, továbbá, hogy az ezentul alakuló ily szövetkezeteknek a hatóságok részéről való támogatását megszüntessék. A kereskedelmi és váltótörvényszék megszüntetésének kérdésében Lánzy Leó kijelentette, hogy Polonyi Géza igazságügyminiszter személyesen mondotta neki, hogy a kormány e

csevegni a halottakkal, még ha idegenek is hozzánk. . . Hát amint lassan járkált a sírhalmok közt, elszomorodott: a mennybéli víz és a nyár heve mindenféle vad füvet és dudvát keltett életre, de a nagy négyszögletes kövekre megüledett moha közé senki sem ültetett kegyeletes kézzel virágot.

— Ej, — kérdé magában a lelkész, — hát az én jó embereim megfelelnek a halottakról?

És kérdőre vont néhány falujabeli embert. Valamennyien azt felelték, hogy hiszen keresztet vetnek, ha elmennek a temetőnél, be is néznek néha-néha, de bizony a virág sokba kerül.

— Miért nem vetnek el magot? — kérdi a pap. — Föld van elég.

— Ez igaz, — mondták a parasztok, — de hát tetszik tudni, tisztelendő ur, többet ér, ha venyigét ültetünk, vagy gyümölcsfát, vagy fűzeléket.

És a szegény Bonassion kénytelen volt ezzel beérni, arra gondolva, hogy a halottaknak nincs viráguk, az oltárra sem jut, hogy karácsonyra nem lesz, csak pár törpe fenyőág Maria havára is csak néhány haszontalan vad rózsafaág.

— Szűz anyám — imádkozott, — nem haragszol ugy-e bár rám? Fölvilágosítod elmémet, hogy barátaimat rátérítsem a virágok szeretetére.

kérdésben véglegesen még nem intézkedett. E fontos kérdésben a miniszter annak idején érintkezésbe fog lépni a kamarával.

### Csekonios Gyula gróf visszaérkezett.

Budapest, szept. 25. Csekonics Gyula gróf, akiről híre járt, hogy nagyoösszegű adósságai miatt utazott el Budapestről, ma visszaérkezett a fővárosba.

### Tifusz a kaszárnyákban.

Grács, szept. 25. Az itteni helyőrség legénysége között állandóan pusztít a tifusz. A laibachi 27. gyalogezred legénysége közül szintén többen megbetegedtek tifuszban. Ebből arra lehet következtetni, hogy a betegséget a hadgyakorlatok alkalmával szereztek a katonák.

### Leégett színház.

Bordeaux, szept. 25. Az itteni Varieté-színház leégett. Több ember súlyosan megsebesült. A kár meghaladja a 400,000 frankot.

### Kutya-mészárszék.

Budapest, szept. 25. A fővárosi rendőrség letartóztatott egy Muth nevű asszonyt, akiről kiderült, hogy mészárszékében hónapok óta kutyahúst árult borjúhús helyett. A mészárszékét bezárták és a büntető eljárást megindították ellene.

Már most minden keresztény ember tudja, hogy a szüzanya, akinek oly jó szíve van, igyekszik kielégíteni azokat, kik szeretik. Azért hát megjelent a saint-isidori papnak ál-mában és megsugta neki, hogy mint bírja rá hivat a virágok ültetésére és gondozására. Őszintén szólva, ez az eszköz bizony hazugság volt, de oly kicsike, oly ártatlan. . . olyan tréfa-hazugság, mint a káté mondja.

— Elvégre is az isten dicsőségeért történik, — gondolta magában Bonassion.

Es elszánta magát.

A következő vasárnap a szószékre lépett, s miután előzetesen is bűnbánóan imádkozott bocsánatért, belekezdett a szent hazugságba, ezeket mondva híveinek:

»Kedves atyámfiai!

Ezuttal nem mondok prédikációt; van az évnek még elég vasárnapja, amelyen az égről, a pokolról és a hét erendendő bűnről szóhatok. Egy történetet mondok el nektek, egy esetet, amelyet a jó Jézus közölt velem és amelyet azonnal elbeszélek nektek.

Emlékeztek Barthélemyre, Barthélemy apóra, aki három hét előtt halt meg. Emlékeztek rá, mert ugyancsak sokat imádkoztunk a lelki üdvéért. Sajna, szüksége volt rá, de nagyon. Nem járt gyakran a templomba. Veszekedett a feleségével és ivott, mint Noé. Elhalálózása előtt meggyónt ugyan, hogy ne ejt-

**Eltűnt kávé.**

**Budapest,** szept. 25. *Schauer* Viktor, a pazar fényvel berendezett Andrassy-uti *Mentone-kávéház* tulajdonosa, Budapestről nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, hogy öngyilkosságot követett el.

**Vasuti szerencsétlenség.**

**New-York,** szept. 25. Tegnap a minneapolis-i vasutvonalon végzetes összeütközés történt. *Hat utas meghalt és huszonötön megsebesültek.*

**A Vasutas-Szövetség gyűlése.**

A Vasutasok Országos Szövetségének központi vezetősége — mint Budapestről jelentik — vasárnap a keleti pályaudvar nagy tanácskozótermében gyűlést tartott, amely a fizetésrendezés, törvényhozás útján biztosított pragmatika, házépítő szövetkezetek és szövetségi lakótelepek ügyével foglalkozott. Megjelentek a hatvan kerület két-két küldöttje, a hatvantage budapesti választmány, a központi tisztikar, a villamos vasutasok bizalmi emberei és nagyon sok érdeklődő az ország különböző vidékeiről.

A gyűlést *Batthyány* Tivadar gróf nyitotta meg, azt fejtette, hogy ha megnézzük az egész világ vasutainak baleset-létszámát és összehasonlítjuk a mienkével, azt fogjuk látni, hogy az egész világon aránylag a magyar vasutakon történik a legkevesebb baleset, de különösen azóta, amióta a Vasutas-Szövetség megalakult. A Vasutas-Szövetség a fegyelem és törvény jegyében működik, de ma, mikor a megélhetés és a ruházat sokkal drágább, mint nemrégiben volt, ilyen körülmények között nem agitációt folytatunk, hanem összetett kézzel járunk a kereskedelemügyi miniszter elé, adjon a vasutas személyzetnek kenyert és biztosítékot a megélhetéshez.

*Olle* Elek főfelügyelő, a jóléti bizottság elnöke terjesztette ezután elő javaslatát, illetőleg jelentését. A legsürgősebb tennivalók közé sorozta a lakás-ügy rendezését.

*Lorber* József titkár jelentéséből kitűnt, hogy a Vasutas-Szövetségnek jelenleg 27.684 tagja van.

A főszámvevő jelentése után következett a pragmatika's az ezzel kapcsolatos fizetésrendezési tervezet tárgyalása.

*Lander* Jenő előadó részletesen ismertette a pragmatika tervezetét, melynek lényege az, hogy a pragmatika ne rendelkezéssel, hanem törvény útján lépjen életbe.

hesse karmái közé az ördög, de azért biztosra vettem, hogy lesz része egy kis purgatóriumban. Nos, hát nem úgy történt, nem ám; a jó isten megkegyelmezett neki. Most fenn van a magasban, ott ül szent Izidor patrónusunk mellett.

És hallgassátok csak, hogy esett az eset. Alig, hogy meghalt, tok-tok, Barthélemy apó kopogtatott a paradicsom kapuján, Szent Péter ajtót nyitott és a szentháromság elé vitte.

— Mán ki az megest? — kérde az atyaisten, aki úgy beszél provánsziasan, mintha innen való lenne. — Már megest valami pernahájer, mihaszna ember. . . No né, ez a gazficzkó? Vérted a szegény feleségedet, ugy-e? Nem hallgattál a tisztelendő urra? . . .

És Barthélemy apó nem mosolygott ám, de nem ám! Reszketett szegény feje és nem mert lélegzeni sem, hogy meg ne érezzék rajta a bor szagát, amelyet egy órával a halála előtt ivott. Szerencsére szent Péter egy jelenléssel zavarta meg a tárgyalást.

— Három ibolya adta ki a lelkét, — szolt Finom illat töltötte be hirtelen az egész menyországot és lecsillapította a szentháromság haragját.

— Közeledjétek, kicsikék, — szolt az atyaisten. Mert hiszen tudjátok, az emberek stene épügy istene az állatoknak, mint a nö-

A fizetésrendezésre vonatkozó tervezet ismertetése után *Sebestyén* József központi tisztviselő felolvasta az összes budapesti villamos vasutak alkalmazottainak memorandumát, amelyet a szövetségi elnök, *Batthyány* Tivadar gróf vezetésével egy küldöttség fog átadni a villamos társaságok igazgatóinak. Miután ismertették a vonatkozó személyzetet érdeklő elaborátumot, az ülést bezárták.

A hétfőn tartott folytatódó ülésen *Kabay* György előadó a fizetésrendezési tervezetet terjesztette elő, de miután ez nagyon terjedelmes, a gyűlés úgy határozott, hogy mielőtt ebben érdemileg döntene, a tervezet kinyomatjait és az érdekelteknek szétosztják a kerületekben. Ezek után rövid időn belül tegyék meg észrevételeiket, hogy az egy hónapon belül összehívandó központi vezetőségi ülés már teljesen tájékozva, érdemileg megvitassa a tervezetet. Ezután elhatározták, hogy majd ekkor a pragmatika-javaslatot is megvitatják.

Az ülés ezután az egyes indítványokat tárgyalta, melyek közt első a Déli Vasut igazgatósági alkalmazottainak ügye volt, kik az eddigi hivatalos órák kettős rendjét, vagyis a délelőtti és délutáni megszokott szolgálatot úgy akarják teljesíteni, mint az államvasutaknál szokásos, vagyis egyhuzamban reggel nyolcz órától délután két óráig kéri a szolgálati beosztást. Ezt a gyűlés magáévá tette, s a Déli Vasut vezetőségénél ily értelemben fogják ez ügyet szorgalmazni.

A szövetkezeti nyomda ügyében *Jakoby* temesvári mérnök tervezete alapján kimondta a gyűlés, hogy a nyomdát hatvanezer korona tőkével 1907. évi május elsejére berendezve üzembe helyezik.

**KÜLÖNFÉLE.**

— **Személyi hir.** *Vio* Ferencz dr. polgármester tegnap elutazott Fiuméból s csak néhány nap múlva tér vissza. Távolléte alatt *Bellen* András dr. első alpolgármester helyettesíti.

— **A király nem megy Budapestre.** Mint Bécsből táviratozzák, a királynak meghülése miatt az orvosok megtiltották az utazást. Ennek következtében a királynak Budapestre, illetőleg Gödöllőre tervezett utazása bizonytalan időre elmarad.

— **Kiballgatás a kormányzói palotában.** A tengerészeti hatóság épületében folyamaiban levő javítások miatt a kormányzó holnaptól kezdve a rendes csütörtöki kihallgatásokat nem a tengerészeti hatóságnál, hanem a kormányzói palotában tartja meg.

vényeknek. És félénken, reszketve közeledtek az ibolyák; fejüket sápadtan csüggesztették mellükre.

— Mivel töltötöd életedet? — kérdezte az örök bíró az elsőt.

— Saint-Isidoreban születtem, — felelt az ibolya, — közel az országúthoz. Szépen, csöndesen fejlődtem és nem mutogattam magam. Egy reggel azonban kilátszottam a lomb közül, valaki, egy legényke, meglátott, megfogott, pillanatig ujjai közt tartott, megcsókolt és a menyasszonya keblére tűzött. Meghaltam, bármint becézgetett a leányka.

— És te? — kérde az atyaisten és a másikkra nézett.

— Én is Saint-Isidoreból származom, mint testvérem, ugyanazon a pázsiton születtem. De nem legény tépett le, hanem egy saint-barnabéi, azaz, hogy szomszéd falubeli leány szakított le. Egy szent-szüz szobor elé fektetett és ott sorvadtam el.

A harmadik, akire a sor ezután került, földije és rokona volt a másik kettőnek.

— Engem egy agg nő tépett el a földtől, beszélt. — Egeszen feketében volt. Elvitt a temetőbe, ahol illatomat oda ajándékoztam a sírban nyugvó kis unokájának. Most aztán az örökkévaló atya ezt dörmögte: — Látod, Barthélemy, látod ezeket a virágokat? Szerettek, imádkoztak, őriztek holtakat, míg te . . .

— **A kormányzó látogatásai.** *Nákó* Sándor gróf kormányzó tegnap délután *Bellen* András dr. első alpolgármester és *Manasteriotti* dr. miniszteri titkár kíséretében meglátogatta a vágóhidat, a szemétegető telepet és a vízműveket. A kormányzó teljes megalégedését fejezte ki a látottakon.

— **A királyi ügyész szabadságon.** *Rákosi* Imre dr. királyi ügyész a napokban hat heti szabadságra megy. Távolléte alatt *Szekely* Aladár dr. fogja helyettesíteni, aki a napokban érkezett Fiuméba.

— **A fogyasztási adókat ellenőrző bizottság** a jövő héten szerdán délelőtt fél 12 órakor *Gerbas* városi képviselő elnöklete alatt ülést tart.

— **Szent Mihály napja a temetőben.** E hó 29-én, Szent Mihály napján délelőtt 9 órakor a helybeli temető Szent Mihály-kápolnájában ünnepi istentisztelet lesz, délután 4 órakor pedig csendes misét tartanak.

— **A milánói kiállítás zsürije.** A milánói kiállítás zsürijének magyar tagjait *Szterényi* József államtitkár, mint a magyar osztály kormánybiztosa most nevezte ki. A zsüri tagjai lettek: *Ágotai* Lajos, a székesfővárosi iparrajziskola igazgatója, *Deutsch* Gyula, a milánói «Ausiliare» vasuti és közlekedési vállalat részvénytársaság igazgatója, *Fittler* Kamill, udvari tanácsos, az országos iparművészeti iskola igazgatója, *Edvi* Illés Aladár felsőipariskolai igazgató, *Jakobovits* Rudolf, a milánói olasz kereskedelmi bank igazgatója, *Lyka* Károly, a «Művészet» szerkesztője, *Márfi* Mantuano Rezső miniszteri titkár, a kereskedelmi minisztérium római szaktudósítója, *Nadler* Róbert festőművész, az országos mintarajziskola és rajztanárképző tanára, *Rauscher* Lajos építész és festőművész, a királyi József műegyetem tanára, *Róth* Miksa üvegfestőművész, *Steiner* Ferencz gyáros, *Telcs* Ede szobrászművész, *Thék* Endre gyáros, *Vig* Albert királyi tanácsos, iparoktatásügyi főigazgató, *Zsolnay* Miklós gyáros. A zsüri-tanácsban Magyarországot *Marx* János miniszteri tanácsos, a Máv. elnökhelyettese és *Radics* Jenő miniszteri tanácsos, az országos iparművészeti múzeum igazgatója képviselik. Az iparművészeti zsüri munkálkodásait, az eddigi megállapodások szerint, október hó 4-ikén kezdi meg.

— **A kereskedelmi kamarák nemzetközi kongresszusát** az olasz kereskedelmi miniszter, a hatóságok fejei és más személyiségek jelenlétében tegnap nyitották meg Milanóban. Az üdvözlőbeszédet a miniszter mondotta. A város nevében a polgármester üdvözölte a megjelenteket.

— De uram teremtom, — dadogott Barthélemy. Erre az ismerős hangra a három ibolya megfordult és fölkiáltott: — No lám, a gazdánk is itt van!

A szentháromság meg volt lepelve. — Miért nevezitek gazdátoknak? — kérde a szentlélek. — Mert nála születünk, felelt az első ibolya. — Ő vetett és öntözött — szolt a második.

— Egész Saint-Isidoreban csak neki voltak virágai, — tette hozzá a harmadik. Erre aztán az örökkévaló megszelidült: mosolygott hosszú fekete szakállába és így szolt:

— Helyesen tetted, Barthélemy, hogy szeretted az ibolyákat, amelyek a földön annyi jót tettek. Az ő kedvükért megbocsátok neked.

És szent Péter az új szentet azonnal aranyfelhőbe vezette, ahol Barthélemy né aszszony már várta az urát.

Amen.»

És Bonassion tisztelendő ur, aki maga is meg volt lepelve attól, hogy oly ügyesen hazudik, lement a szószékről.

Azóta a városka korcsmárosa meggazdagodott, nagyon meggazdagodott, de az is bizonyos, hogy Saint-Isidore a Provánsz legvirágosabb helysége lett.



**„De la Ville“**  
**Szálloda, Kávéház és Étterem.**  
 Az átutazó  
 és a helybeli magyarság  
 találkozó helye.

== fényesen berendezett szobák. ==  
 Külön nagy étterem.  
 Kitűnő ételek és italok.  
 Kőbányai és pilseni ősforrási sörkimérés.  
 Számos látogatást kér

**Szentgyörgyi Ferencz,**  
 a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem  
 tulajdonosa.



Használt és új  
**Zsákok raktára.**

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt  
 zsákok vétele és eladása.

**Rupnik Emil**

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz



**Leder S. czipőüzlete**  
 VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.  
 Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb  
**férfi-, női- és gyermek czipők**  
 minden árban.  
 Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

HONI IPARI  
 Magyar Gyártmányú

**V. E. & A. de ROSSI**  
 Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)  
 Többször kitüntetett czipőraktára.  
 Saját készítésű legkitűnőbb  
**férfi-, női-, és gyermek czipők**  
 minden árban.  
 Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul  
 eszközöltetnek.

Szabott árak. Szabott árak.

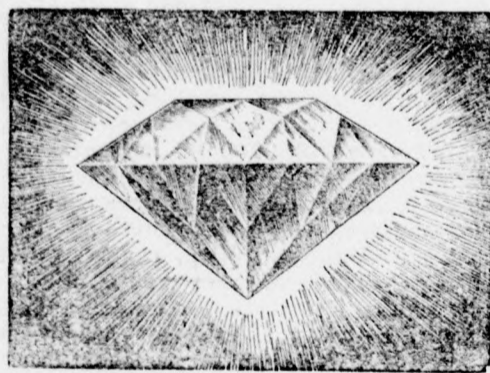
# Nagy reklámeladás

## „TUDOR“-gyémántok

==== tudományos uton előállítva. ====

**Kétségkívül a legszebb gyémántutánzatok a világon.**

**A tűzük, ragyogásuk  
 és fényük épp olyan,  
 mint a legszebb,  
 valódi gyémántoké.**



**Külömbiséget találni teljes  
 teheletlenség és jódtállunk  
 érte, hogy a Tudor-gyé-  
 mántok fényüket soha  
 el nem veszlik.**

A fentmondottakat bebizonyítandó és hogy egyszermind  
 vevőinknél és általában a tisztelt közönségnél cikkeink  
 könnyebben bevezethetők legyenek, vételre ajánlunk —  
 rövid időre csak — bizonyos mennyiségű gyűrűt, mell-  
 tüt, fülbevalót, kézelőgombot, mellgombot, nyak-  
 kendőt, medallont stb., melyek ezelőtt

**8**

koronába  
 kerültek,

most  
 csak

**6**

korona  
 darabja  
 (foglalattal  
 együtt).

**TUDOR-gyémántok Fiumében kizárólag csak**

**DESTRINI és PASQUALI, CORSO**

**kirakatában vannak kiállítva és csak ott kaphatók.**